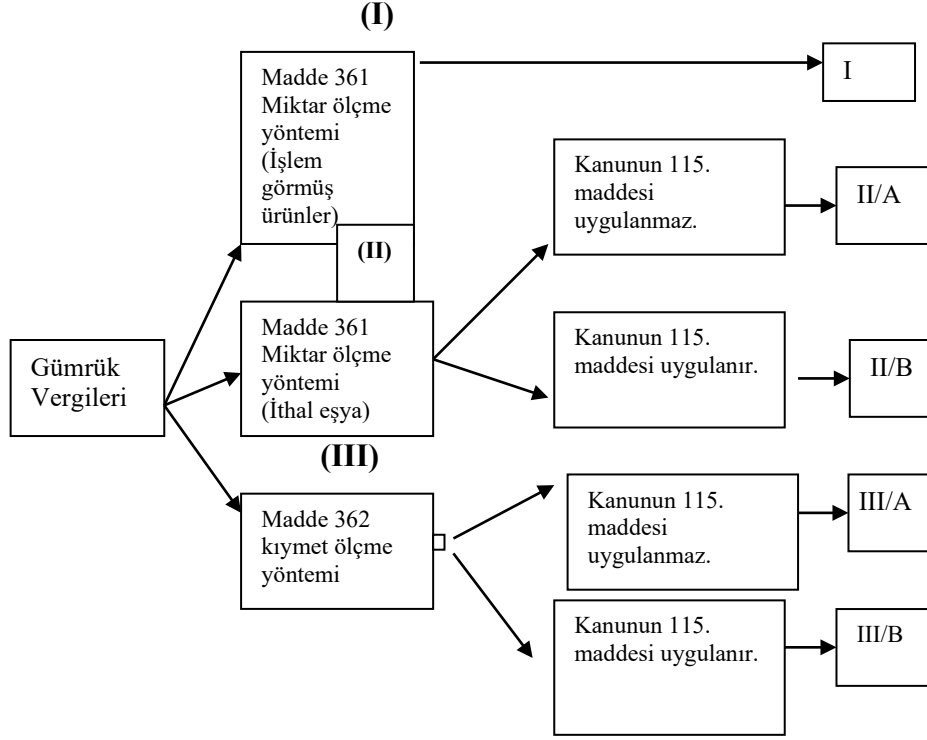

İŞLEM GÖRMÜŞ ÜRÜNLERDEKİ İTHAL EŞYA ORANINI HESAPLAMA YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN ÖRNEK

GİRİŞ:

1. Bu ekteki hesaplamalar Gümrük Yönetmeliğinin 361 ile 362 nci maddelerinin uygulanması için örnek oluşturmaktadır.
2. İşlem görmüş ürünler içerisindeki ithal eşya oranı, sadece Kanununun 114 üncü maddesine göre gümrük yükümlülüğü miktarının tespitinde hesaplanır. Yani, bütün işlem görmüş ürünlerin, gümrük vergilerinin tahsilini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi olması veya gümrük vergilerinin Kanununun 115 inci maddesine göre işlem görmüş ürünler üzerinden tahsil edilmesi durumunda, bu hesaplama metodlarının uygulanmasına gerek yoktur.
3. Elde edilecek işlem görmüş ürünlerin miktarı onaylanmış verimlilik oranları esas alınarak belirlenir.
4. İşleme faaliyetleri sırasında, serbest dolaşımda bulunan eşyanın kullanılması, işlem görmüş ürünlerde kullanılan ithal eşyanın asıl oranını etkilemez, dolayısıyla dikkate alınmaz.

I. Madde 361 Miktar Ölçme Metodu (İşlem Görmüş Ürünler):

- a) İthal eşya: 100 kg A
- b) İşlem görmüş ürün: 90 kg B
- c) Gümrük yükümlülüğü: 20 kg B açısından
- d) Bir gümrük yükümlülüğü doğan B miktarına karşılık gelen ithal eşya miktarı:
 $20/90 \times 100 \text{ kg} = 22,22 \text{ kg A}$

II. Madde 361: Miktar Ölçme Metodu (İthal Eşya):

- a) İthal eşya: 100 kg A
- b) İşlem görmüş ürünler:
 $80 \text{ kg B} = 80 \text{ kg A}$ içeren
 $10 \text{ kg C} = 10 \text{ kg A}$ içeren
 $5 \text{ kg D} = + 5 \text{ kg A}$ içeren
 Toplam:.....95 kg A
- c) A (kg) cinsinden paylaşırma:
 $B : 80/95 \times 100 \text{ kg} = 84,21 \text{ kg A}$
 $C : 10/95 \times 100 \text{ kg} = 10,53 \text{ kg A}$
 $D : 5/95 \times 100 \text{ kg} = + 5,26 \text{ kg A}$
 Toplam:..... 100 kg A

- d) Gümrük yükümlülüğü;
1. 10 kg B için
2. 5 kg D için.

II/A. Kanunun 115 inci Maddesi Uygulanmıyor:

Bir gümrük yükümlülüğü doğan B miktarına karşılık gelen ithal eşya miktarı:

$$\begin{aligned} B &: 10/80 \times 84,21 \text{ kg} = 10,53 \text{ kg A} \\ D &: 5/5 \times 5,26 \text{ kg} = + 5,26 \text{ kg A} \\ \text{Toplam.....} &: 15,79 \text{ kg A} \end{aligned}$$

II/B. Kanunun 115 inci Maddesi Uygulanıyor:

İşlem görmüş ürün D, Kanunun 115 inci maddesinde bahsedilen listede yer almaktadır.

- 1) Bir gümrük yükümlülüğü doğan B miktarına karşılık gelen ithal eşya miktarı;
 $10/80 \times 84,21 \text{ kg} = 10,53 \text{ kg A}$
- 2) İşlem görmüş D'nin Kanunun 114/115 inci maddelerine göre vergilendirilen kısmı;
D ürününe ait vergiler açısından Kanunun 115 (a) bendi, sadece asıl işlem görmüş ürünlerin ihraç edilen kısmına orantılı olan kadarına, yani listede bulunmayan ürünlere uygulanır.
- a) İhraç edilen ürünlerin A cinsinden miktarı:
 $B : 70 \text{ kg} = 70/80 \times 84,21 = 73,68 \text{ kg A}$
 $C : 10 \text{ kg} = 10/10 \times 10,53 = + 10,53 \text{ kg A}$
Toplam.....: 84,21 kg A
- b) İhraç edilen kısım;
 $(84,21 / (100 - 5,26)) \times \%100 = 88,89 \%$.
- c) Kanunun 115 (a) maddesi uyarınca vergilendirilen;
 $\% 88,89 \times 5 \text{ kg D} = 4,44 \text{ kg D}$.
- d) Kanunun 114 üncü maddesi uyarınca vergilendirilen;
 $5 \text{ kg} - 4,4 \text{ kg} = 0,56 \text{ kg D}$
 $0,56 \text{ kg} \times 5,26 / 5 = 0,59 \text{ kg A}$
- 3) Toplam vergilendirilen;
Kanunun 115 inci maddesi uyarınca: 4,4 kg D
Kanunun 114 üncü maddesi uyarınca: 0,59 kg A + 10,53 kg A = 11,02 kg A.

III) Madde 362: Kıymet Ölçme Yöntemi:

Kanunun 115 inci maddesi uygulanır.

- a) İthal eşya: 100 kg
- b) İşlem görmüş ürünlerin miktarı ve değeri:
 $20 \text{ TL/kg dan } 80 \text{ kg B} = 1.600 \text{ TL}$
 $12 \text{ TL/kg dan } 10 \text{ kg C} = 120 \text{ TL}$
 $5 \text{ TL/kg dan } 5 \text{ kg D} = + 25 \text{ TL}$ (D ürünü Kanunun 115. Maddede belirtilen listededir)
Toplam.: 1.745 TL
- c) A (kg) cinsinden paylaşırma:
 $B : 1.600/1.745 \times 100 \text{ kg} = 91,69 \text{ kg A}$
 $C : 120/1.745 \times 100 \text{ kg} = 6,88 \text{ kg A}$
 $D : 25/1.745 \times 100 \text{ kg} = + 1,43 \text{ kg A}$
Toplam.....: 100,00 kg A
- d) Gümrük yükümlülüğü (ithalat vergileri):
1. 10 kg B için
2. 5 kg D için.

III/A) Kanunun 115 inci Maddesi Uygulanmıyor:

Gümrük yükümlülüğü doğan B miktarına karşılık gelen ithal eşya miktarı:
 $10/80 \times 91,69 = 11,46 \text{ kg A}$

III/B) Kanunun 115 inci Maddesi Uygulanıyor:

D ürünü Kanunun 115 inci maddesinde belirtilen listede yer almaktadır.

- 1) Bir gümrük yükümlülüğü doğan B miktarına karşılık gelen ithal eşya miktarı:
 $10/80 \times 91,69 \text{ kg} = 11,46 \text{ kg A}$
- 2) D ürününün Kanunun 114/115 (a) maddelerine göre vergilendirilen kısmı:
D ürününe ait vergiler açısından Kanunun 115 (a) bendi, sadece asıl işlem görmüş ürünlerin ihraç edilen kısmına orantılı olan kadarına, yani listede bulunmayan ürünlere uygulanır.
  - a) İşlem görmüş ürünlerin ihraç edilen kısmının değeri;
 $B : 70 \times 20 \text{ TL} = 1.400 \text{ TL}$
 $C : 10 \times 12 \text{ TL} = + \underline{120 \text{ TL}}$
Toplam.....: 1.520 TL
  - b) İhraç edilen kısım;
 $(1.520 / (1.745 - 25)) \times \% 100 = \% 88,37$
  - c) Kanunun 115 (a) maddesi uyarınca vergilendirilenler;
 $\% 88,37 \times 5 \text{ kg} = 4,42 \text{ kg D}$
  - d) Kanunun 114 üncü maddesi uyarınca vergilendirilenler;
 $5 - 4,42 \text{ kg} = 0,58 \text{ kg D}$
 $0,58 \times 1,43/5 = 0,17 \text{ kg A.}$
- 3) Toplam vergilendirilenler;
Kanunun 115 (a) maddesi uyarınca: 4,42 kg D
Kanunun 114 üncü maddesi uyarınca: 0,17 kg A + 11,46 kg A = 11,63 kg A.